

۵۴، ۱۲.
۹۴، ۱، ۱۳

به نام خدا
دستور العمل اجرایی

ماده واحده قانون اصلاحی تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور

ماده (۱) - وزارتخانه، موسسات دولتی، نهاد ها و موسسات عمومی غیر دولتی، شرکت های دولتی و همچنین شرکت هایی که شمول مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است (در مورد اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای که از بودجه عمومی دولت استفاده می نمایند)، مکلف اند در خصوص اسناد و مدارک ناقص سنواتی و همچنین اسناد و مدارکی که بر اثر حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، آتش سوزی، زلزله، جنگ، سرقت و برخی حوادث مترقبه دیگر (به تشخیص هیات سه نفره تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور) از بین رفته است بر اساس مفاد این دستور العمل اجرایی اقدام نمایند.

تبصره - اقلام پیش پرداخت و علی الحساب سنواتی می بایست بر اساس آیین نامه اجرایی ماده (۶۱) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب سال ۱۳۸۰، بررسی و پیگیری گردد و فقط در صورت نقصان اسناد و مدارک ذکر شده در این ماده و با تشخیص اعضاء هیات مشمول این دستور العمل خواهد بود.

ماده (۲) - اعضاء هیات سه نفره موضوع این تبصره - که در این دستور العمل هیات نامیده می شود - مرکب از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و دیوان محاسبات کشور بوده و با حکم رسمی بالاترین مقام اجرایی دستگاه های اجرایی مربوط منصوب و به وزارت امور اقتصادی و دارایی معرفی خواهند شد. ضمناً دبیرخانه هیات در معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور تشکیل و اداره می شود.

ماده (۳) - در مورد اسناد و مدارک ناقص سنواتی و همچنین اسناد و مدارکی که در اثر حوادث غیرمترقبه از بین رفته اند (موضوع ماده (۱) این دستور العمل)؛ می بایست گزارش کاملی حاوی اطلاعات مربوط به شماره و تاریخ سند، سرفصل حساب و مبلغ سند به ریز حسب مورد، نوع نقص یا کسری مدرک، نوع و مشخصات اسناد و مدارک موجود اعم از شماره و تاریخ آن، علت ایجاد نقص یا کسری و زمان آن و دلایل عدم دسترسی به اصل مدارک، اسناد و مدارک موجود یا قابل دسترسی - که می تواند جایگزین کسری و یا نقص اسناد و مدارک شود - تاریخ و شرحی از مکاتبات و مدارک مربوط به موضوع حسب مورد، اشخاص و طرف حساب ها و همچنین سایر اطلاعات

دیگری که به نحوی از انحاء در مشخص کردن موضوع موثر باشد، در قالب فرم شماره (۱) تنظیم و به ضمیمه صورت جلسه‌ای که به امضای بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف ایشان و ذیحساب و مدیر کل امور مالی یا مدیر کل امور مالی دستگاه اجرایی ذیربط می‌رسد، به همراه کلیه اسناد و مدارک موجود و قابل جایگزین به دبیرخانه هیات سه نفره موضوع این دستورالعمل مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال شود.

تبصره (۱)- به محض وقوع حوادث غیر مترقبه موضوع ماده (۱) این دستورالعمل که موجب از بین رفتن یک یا چند فقره از اصل اسناد و مدارک مثبته (قبل و یا بعد از منظور نمودن به حساب) گردد، مراتب بلافاصله توسط فرد یا واحد مسئول در قالب صورتجلسه گزارش و پس از تایید بالاترین مقام و ذیحساب دستگاه اجرایی، وفق مقررات ماده (۳) این دستورالعمل اقدام صورت پذیرد.

تبصره (۲)- گزارش موضوع این ماده باید به امضاء بالاترین مقام دستگاه اجرایی و ذیحساب و مدیر کل امور مالی یا مدیر کل امور مالی ذیربط رسیده باشد. در صورتی که وجه مربوط به مدارک و یا اسناد مفقود شده قبلاً به حساب منظور نشده باشد، ذیحساب و مدیر کل امور مالی می‌بایستی بصورت کتبی این امر را تایید نماید و در غیر این صورت مشخصات کامل سند و یا مدارک مربوط مستند در گزارش مشروح در قالب فرم شماره (۱) درج گردد.

تبصره (۳)- در صورتی که پس از اقدامات هیات، اصل اسناد و یا سایر مدارک از بین رفته که در رای هیات به نحوی به آنها اشاره گردیده پیدا شود، مسئولین دستگاه اجرایی و به ویژه ذیحساب و مدیر کل امور مالی آن، مکلف‌اند؛ حداکثر ظرف مدت یک هفته مراتب را جهت تصمیم‌گیری به هیات اعلام نمایند.

تبصره (۴)- دستگاه اجرایی موظف است لوح فشرده حاوی فایل اسکن شده کلیه اسناد و مدارک قابل جایگزین را به همراه مکاتبات خود ارسال دارند و یک نسخه از آن را نیز در سوابق بایگانی نمایند.

ماده (۴)- چنانچه در اجرای این دستورالعمل وجوهی بر اساس گزارشات غیر واقع و بر خلاف قوانین و مقررات پرداخت شود موضوع از مصادیق ماده (۹۳) قانون محاسبات عمومی کشور محسوب و در حکم تصرف غیر قانونی در وجوه و اموال دولتی خواهد بود.

ماده (۵)- دستگاه‌های اجرایی استانی موظفند؛ که در زمان ارسال مدارک مربوط به ماده (۳) این دستورالعمل برای دبیرخانه هیات سه نفره تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور، رونوشت صورتجلسه را به همراه یک

نسخه از فرم شماره (۱) بدون الزام به الصاق سایر اسناد و مدارک جایگزین، برای اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان ارسال دارند.

ماده (۶) - دستگاه‌های اجرایی مکلفند؛ در خصوص مواردی که زمان وقوع نقصان و کسری - موضوع ماده (۱) - مربوط به قبل از ابلاغ این دستورالعمل می‌باشد، ترتیبی اتخاذ نمایند تا اقدامات لازم بر اساس مفاد این دستورالعمل، حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تاریخ ابلاغ آن، به عمل آمده و سپس برای مراجع مربوطه ارسال گردد. بالاترین مقام اجرایی، ذی‌حسابان و مدیران کل امور مالی دستگاه‌های اجرایی موظفند بر حسن اجرای اقلام موضوع این ماده نظارت نمایند.

ماده (۷) - دبیرخانه هیات در صورت لزوم می‌تواند برای تکمیل مدارک و شواهد لازم مستقیماً با کلیه دستگاه‌های اجرایی مربوط مکاتبه نماید و مدارک و سوابق مربوط را درخواست نماید و یا اینکه از مطلعین آن بخواهد بصورت حضوری توضیحات لازم را به دبیرخانه و یا اعضای هیات ارایه دهند.

تبصره - اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان‌ها نیز می‌توانند در صورت اعلام هیات سه نفره درخصوص درخواست‌های مطرح شده موضوع این دستورالعمل با دستگاه‌های اجرایی استانی مکاتبه نموده و مدارک و سوابق مربوط را درخواست نماید و یا اینکه از مطلعین آن بخواهند بصورت حضوری توضیحات لازم را به آنها ارایه نمایند. دستگاه‌های اجرایی موظفند حداکثر ظرف مهلت یک ماه از تاریخ اعلام اولیه؛ اسناد، مدارک و نتایج بدست آمده را برای هیات مزبور ارسال نمایند.

ماده (۸) - دبیرخانه هیات موظف است؛ گزارش‌های موضوع این دستورالعمل را اعم از موارد مربوط به دستگاه‌های اجرایی متمرکز و استانی، مورد بررسی قرار داده و پس از جمع‌بندی به همراه اظهار نظر خود، در دستور کار جلسات آتی هیات سه نفره قرار دهد.

ماده (۹) - هیات سه نفره گزارش‌ها و پرونده‌های ارجاعی مربوط به تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور موضوع ماده (۱) این دستورالعمل را مطابق دستور کار جلسات هیات مورد بررسی قرار داده و در صورت تشخیص و انطباق موضوع با مفاد قانون اصلاح تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور و این دستورالعمل اجرایی و در نظر

گرفتن جوانب و شواهد موضوع، تصمیم لازم اتخاذ می‌نماید. تصمیم یا تصمیمات متخذه در فرم شماره (۲) درج و به عنوان بالاترین مقام دستگاه اجرایی و ذیحساب و مدیر کل امور مالی یا مدیر کل امور مالی مربوط حسب مورد ابلاغ شده و رونوشت آن برای دیوان محاسبات کشور ارسال می‌شود و در خصوص دستگاه‌های اجرایی استانی نیز یک رونوشت به اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان و دیوان محاسبات استان ارسال خواهد شد.

تبصره - در مواردی که در جلسه هیات، موضوعاتی غیر از اتخاذ تصمیم موضوع ماده (۹) این دستورالعمل مطرح گردد که در حوزه اختیارات و وظایف هیات سه نفره جنبه اجرایی داشته و بر خلاف مفاد این دستورالعمل نباشد، مراتب در فرم شماره (۳) درج و در صورت لزوم به دستگاه اجرایی مربوطه منعکس و یک نسخه نیز در سوابق دبیرخانه بایگانی می‌گردد.

ماده (۱۰)- پس از اتخاذ تصمیم مراتب تایید در متن اسناد و مدارک قابل جایگزین قید و به امضاء و مهر هیات خواهد رسید. نسخه تایید شده تنها نسخه قابل انضمام به سند حسابداری و یا صورت حسابها خواهد بود.

تبصره - هیات می‌تواند نسخ دیگر از جمله المثنی، تاییدیه و یا گواهی و امثالهم را جهت جایگزینی مدارک اصلی تعیین نماید تا با توجه به قسمت اخیر این ماده اقدام گردد.

ماده (۱۱)- ذیحساب و مدیر کل امور مالی یا مسوول امور مالی دستگاه اجرایی مکلف است؛ اسناد و مدارک مورد تایید هیات را همراه نسخه‌ای از تصمیم هیات، جایگزین اسناد و مدارک اصلی نموده و بر اساس آن در صورت لزوم، سند اصلاحی حسابداری صادر و مدارک مربوط را پیوست نماید.

تبصره - در صورتی که با اعلام نظر ذیحساب و مدیر کل امور مالی و یا مدیر کل امور مالی و تایید هیات به علت از بین رفتن اصل سند حسابداری، امکان دسترسی به آن میسر نبوده ولی سایر مدارک مربوط کامل باشد، ذیحساب و مدیر کل امور مالی یا مسوول امور مالی می‌تواند نسبت به صدور سند المثنی به امضاء مسوولین فعلی دستگاه اجرایی (در زمان تهیه سند المثنی)، اقدام نماید.

ماده (۱۲)- در مواردی که به تشخیص هیات، موضوع مورد گزارش مشمول قانون اصلاحی تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور نبوده و یا عدم دسترسی به اصل مدارک از بین رفته مورد تایید هیات قرار نگیرد،

مراتب همراه با دلایل عدم تأیید و اقداماتی که بایستی صورت گیرد به دستگاه اجرایی مربوطه اعلام و دستگاه اجرایی مکلف به پیگیری تا حصول نتیجه و تعیین قطعی موضوع و در صورت لزوم ارجاع به مراجع قانونی در چارچوب مقررات مربوطه حداکثر ظرف مهلت یکماه از تاریخ ابلاغ خواهد بود.

تبصره - گزارش موضوع این ماده توسط هیات (دبیرخانه هیات) به دیوان محاسبات کشور ارسال می‌شود.

ماده (۱۳) - هیات در صورت لزوم می‌تواند به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد از نظرات کارشناسان وزارت امور اقتصادی و دارایی، دیوان محاسبات کشور، سازمان حسابرسی (در مورد شرکت‌های دولتی) و دستگاه اجرایی مربوط و سایر اشخاص حسب مورد استفاده نماید.

ماده (۱۴) - جلسه هیات با حضور هر سه نفر اعضاء رسمیت پیدا می‌کند، لیکن تصمیمات متخذه با اکثریت آراء معتبر خواهد بود. ضمناً مکاتبات هیات باید با امضاء دبیر و مبتنی بر تصمیمات متخذه توسط هیات باشد.

تبصره - در صورتیکه به تشخیص هر یک از اعضاء و برای تأمین نیازهای اطلاعاتی وی ضرورت به مکاتبه با دستگاه اجرایی ایجاد شود، با درخواست کتبی و امضاء عضو متقاضی - بدون تشکیل جلسه و تصمیم‌گیری در جلسه - مکاتبه لازم با امضاء دبیر هیات انجام خواهد گرفت.

ماده (۱۵) - در صورتی که به منظور از میان برداشتن موانع موجود در راه تنظیم حسابها و صورت حساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور استفاده از روش‌های خاص نگهداری حساب (حسابداری) الزامی باشد، بنا به اعلام هیات، اقدام لازم در اجرای ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور به عمل خواهد آمد.

ماده (۱۶) - دبیرخانه هیات - مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی - موظف است گزارش اقدامات اجرایی را هر شش ماه یک بار به وزارت امور اقتصادی و دارایی، دیوان محاسبات کشور و مجلس شورای اسلامی ارایه نماید.

ماده (۱۷) - انجام اقدامات موضوع این دستورالعمل صرفاً به منظور از میان برداشتن موانع موجود در راه تنظیم حساب دستگاه‌های اجرایی و تهیه صورتحساب عملکرد بودجه سالانه کل کشور بوده و در هر صورت مانع پیگیری تخلفات و یا تسامحات احتمالی نخواهد بود.

ماده (۱۸) - هزینه کارشناسی هیات سه نفره موضوع این تبصره به استناد بند (۹) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی پرداخت خواهد شد.

ماده (۱۹) - با تایید و ابلاغ این دستورالعمل اجرایی، دستورالعمل‌های موضوع تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی به شماره ۵۳/۵۹۱۷۵/۱۵۵۱۳ مورخ ۱۳۶۸/۵/۱۱ و شماره ۵۳/۵۴۳۲/۲۱۲۳۷ مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱ ملغی خواهند شد.

تبصره ۵ - موارد عدم رعایت مفاد این دستورالعمل توسط دیوان محاسبات و خزانه داری کل کشور قابل پیگیری است.

رئیس کل دیوان محاسبات کشور	وزیر امور اقتصادی و دارایی
معاون حقوقی، مجلس و تفریح بودجه دیوان محاسبات کشور	معاون نظارت مالی و خزانه دار کل کشور
مدیر کل حقوقی و بررسی های فنی دیوان محاسبات کشور	سرپرست اداره کل هماهنگی و تلفیق حساب ها و روش های حسابداری

اطلاعات مربوط به اسناد و مدارک ناقص موضوع تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی

به استناد دستورالعمل اجرایی تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی گزارش تفصیلی موضوع ماده (۳) در قالب جدول زیر برای طرح در هیات سه نفره موضوع دستورالعمل مذکور ارائه می گردد:

عنوان دستگاه اجرایی:

ردیف بودجه ای:

تاریخ گزارش:

(صفحه از صفحه)

ردیف	سند حسابداری		سرفصل حساب		اشخاص و طرف حسابها	مبلغ به ریال (به ریز حسب مورد)	نوع نقص / کسری مدرک			اسناد و مدارک موجود			استاد و مدارک قابل جایگزین (موجود و در دسترس که باید به پیوست جدول ارائه شود)	مکاتبات و پیگیری های مربوط			سایر ملاحظات
	شماره	تاریخ	حساب کل	حساب معین			شرح و دلیل وقوع	زمان وقوع	دلیل عدم دسترسی به اصل اسناد	شرح	شماره	تاریخ		شرح	شماره	تاریخ	
۱																	
۲																	
۳																	
۴																	
۵																	
۶																	
۷																	
۸																	
۹																	
۱۰																	

*** دستگاههای اجرایی در صورت لزوم می توانند سایر اطلاعات تکمیلی را پیوست نمایند.

تایید ذیحساب/ مدیر کل امور مالی

تایید رییس / بالاترین مقام دستگاه اجرایی

هیات سه نفره موضوع تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور در خصوص فقدان اصل اسناد و مدارک موضوع _____ مربوط به مکاتبات مختوم به
نام شماره _____ مورخ _____ دستگاه اجرایی _____ در
ساعت _____ روز _____ مورخ _____ با حضور کلیه اعضای هیات به شرح اسامی ذیل:

۱- نماینده مجلس شورای اسلامی

۲- نماینده دیوان محاسبات کشور

۳- نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی

در محل دبیرخانه هیات واقع در ساختمان وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل و پس از طرح موضوع و تبادل نظر، ضمن رعایت مفاد دستورالعمل اجرایی تبصره مذکور به اتفاق / اکثریت آراء به شرح زیر اتخاذ تصمیم نمود:

متن تصمیم:

محل امضاء اعضاء هیات با ذکر نام و نام خانوادگی:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

فرم شماره (۳)

به نام خدا

هیأت تبصره (۴) ماده (۹۵) قانون محاسبات عمومی کشور

«صور تجلسه»

شماره :

تاریخ :

پیوست :

روز :	مورخ :	ساعت :	مکان :
اعضاء هیأت حاضر در جلسه :			
۱- به نمایندگی از مجلس شورای اسلامی			
۲- به نمایندگی از دیوان محاسبات کشور			
۳- به نمایندگی از وزارت امور اقتصادی و دارایی			
سایر مدعوین :			
موضوع :			
متن صور تجلسه :			
زمان و دستور کار جلسه آتی :			

محل امضاء امضاء هیأت با ذکر نام و نام خانوادگی :

شماره..... ۵۴/۱۵۴۷۹۲

تاریخ..... ۱۳۹۴/۸/۱۸

دفتر.....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

باسمه تعالی

ذیحسابی و اداره کل امور مالی
اداره کل امور مالی
ذیحسابی
امور مالی

با سلام و احترام

به پیوست دستورالعمل اجرایی ماده واحده قانون اصلاحی تبصره (4) ماده (95) قانون محاسبات عمومی کشور، که به تایید دیوان محاسبات کشور و این وزارتخانه رسیده است، برای اجرا ابلاغ می گردد.

سید رحمت اله اکرمی
معاون نظارت مالی و خزانه دار کل کشور

رونوشت به:

- جناب آقای صفایی نسب معاون محترم فنی و حسابرسی امور اقتصادی و زیر بنایی دیوان محاسبات کشور برای استحضار.
- جناب آقای تیموری معاون محترم حقوقی و مجلس و تفریغ دیوان محاسبات کشور برای استحضار.
- اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان... برای اطلاع و ابلاغ به ذیحسابی دستگاه های اجرایی مستقر در استان و سایر واحدهای ذیربط.
- اداره کل نظارت بر اجرای بودجه برای اطلاع.
- اداره کل نظارت بر ذیحسابیها برای اطلاع.
- اداره کل مدیریت بدهی ها و تعهدات عمومی دولت برای اطلاع.
- اداره کل خزانه برای اطلاع.
- اداره کل هماهنگی و تلفیق حساب ها و ورش های حسابداری به همراه سابقه برای اطلاع.

شماره..... ۵۴/۱۵۴۷۹۲

تاریخ..... ۱۳۹۴/۸/۱۸

مهر و دست.....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

نماینده وزیر در هیات سه نفره تبصره (4) ماده (95) ق م ع ک	دبیر تبصره (4) ماده (95) ق م ع ک
محسن برزوزاده	مهرنوش فرقانی